

Міністерство освіти і науки України
Мукачівського державного університету
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Сопотська Вища Школа (Польща)
Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
Хмельницький національний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Черкаський державний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Уманський національний університет садівництва
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»



**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 жовтня 2024 року
Мукачево**



**The Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Federation of Professional Accountants and Auditors of Ukraine
Sopot Graduate School (Poland)
State Higher Technical-Economic School named after. Bronislaw
Markevich in Yaroslavl (Poland)
Higher School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)
Khmelnyskyi National University
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Cherkasy State Technological University
Lviv University of Trade and Economics
Uman National University of Horticulture
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
VGGO "Union of Auditors of Ukraine"
Audit company of Varianta Ltd**



**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE XII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

**October 24, 2024
Mukachevo**



УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 24 жовтня 2024 р., м. Мукачево. – 394 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2024 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 5 від 30 жовтня 2024 р.)

Іваненко Є.О., Головачко В.М.	51
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
Караван М.О., Лаврова-Манзенко О.О.	54
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ	
Кельман Б.С.	56
ВЗАЄМОДІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	
Коневич Т.В., Головачко В.М.	58
МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	
Коржев І.В., Дворська А.Д.	60
ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРОЛЬ: ПРЕДМЕТ І МЕТОД	
Костогриз В.Г., Сергієнко Б.О.	62
ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПОДАТКОВА ОПТИМІЗАЦІЯ	
Костогриз В.Г., Товстолес О.Ю.	64
ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	
Крочок Л.І.	66
ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	
Кручак Л.В., Ліба Н.С., Кадар Ю.	68
АУДИТ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Крочак О.І., Мельниченко М.В., Крочак Є.І.	70
НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ МШП	
Кузьмін Т.Л., Бриндзей Б.С., Надрага А.І.	72
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО АУТСОРСИНГУ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	
Кучеренко Т.Є.	74
ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І ВИЗНАННЯ ВИТРАТ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ	
Лаврова-Манзенко О.О.	76
ІННОВАЦІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ АГРОХОЛДИНГІВ	
Лаврова-Манзенко О.О., Саранюк О.С.	78
ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ	
Ланьо М.Р., Максименко Д.В.	80
АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	
Левандівський О.Т., Григорів О.О., Корж С.Р.	82
ПОДАТКОВА АМНІСТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ	
Ліба Н.С., Панченко О.Д., Мацалак М.	84
БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Макарська М.В.	87
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	

Коневич Т. В.,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
Головачко В. М.,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівського державного університету

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства значною мірою залежить від поведінки витрат та управління ними. В умовах швидких змін конкурентного середовища, підвищення складності процесів управління у керівництва підприємства недостатньо інформації, необхідної для прийняття правильних управлінських рішень і забезпечення конкурентоспроможності. Тому виникає необхідність більше уваги приділяти контролю за витратами підприємства шляхом проведення аудиту.

Питанням методики аудиту витрат підприємства присвячено багато наукових праць, серед яких найбільш відомими є розробки Ф.Ф. Бутинець, М.Д. Білик, М.О. Виноградова, Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча, М.Ф. Огійчук та інших вчених. Разом з тим, певні моменти методики аудиту витрат підприємства потребують конкретизації.

Методика здійснення аудиту витрат на підприємстві включає наступний набір етапів та процедур, які допомагають виявити, аналізувати та оптимізувати витрати. Дотримання чіткої методики забезпечує достовірність результатів та їхню корисність для прийняття управлінських рішень.

Аудит витрат на підприємствах – це процес аналізу та перевірки фінансових витрат з ефективністю використання ресурсів, зниження витрат та виявлення деяких ризиків. Такий аудит дозволяє керівництву компанії отримати точну картину структури витрат, виявити неефективність та оптимізувати фінансову політику.

Основними етапами методики аудиту витрат є:

1. Планування аудиту.

Встановлення цілей: визначення основних завдань аудиту, таких як зниження витрат, підвищення ефективності, ідентифікація неефективностей.

Обсяг аудиту: визначення напрямків аудиту (підрозділи, види витрат, період), вибір об'єктів для аудиту.

Методи збору даних: планування методів збору інформації (опитування, перевірка документів, аналіз звітності).

Розподіл ресурсів: визначення команди аудиторів, часового графіка та ресурсів.

2. Збір та аналіз даних.

Ознайомлення з документацією: аналіз бухгалтерських звітів, фінансової звітності, накладних, актів виконаних робіт.

Виявлення ключових статей витрат: зосередження на найбільш значущих і результатом неефективних витрат.

Порівняльний аналіз: порівняння фактичних витрат із запланованими, галузевими нормами та попередніми періодами.

Вивчення політики витрат: перевірка обґрунтованості витрат, відповідності витрат політики підприємства.

3. Аналіз ефективності витрат.

Оцінка структури витрат: класифікація витрат на постійні, змінні, прямі, непрямі, операційні, капітальні.

Вигляд аналізу на предмет посилення: непродуктивних або шкідливих витрат (наприклад, зайві запаси, надлишковий штат, дублювання процесів).

Визначення коефіцієнтів ефективності: розрахунок показників, таких як частка адміністративних витрат, витрат на персонал, зношеність обладнання.

Виявлення тенденцій: аналіз динаміки витрат, пошук основних тенденцій і виявлених ризиків.

4. Розробка рекомендацій.

Покращення процесів: пропозиції щодо оптимізації виробничих процесів, скорочення часу на виробничі цикли, зниження витрат сировини.

Оптимізація закупівель: пропозиції щодо перегляду умов постачання, зменшення витрат на закупівлю, перегляду ланцюгів постачання.

Управління персоналом: рекомендації щодо оптимізації фонду заробітної плати, скорочення непродуктивного часу.

Зниження адміністративних витрат: рекомендації щодо скорочення накладних витрат, оптимізації витрат на оренду, транспорт, офісні витрати.

5. Підготовка звіту.

Формулювання висновків: короткий виклад основних виявлених проблем, їх можливих причин і ризиків для підприємства.

Оформлення рекомендацій: чітке і структуроване подання рекомендацій з економічним обґрунтуванням.

Презентація керівництву: обговорення результатів аудиту з керівництвом, пояснення причин і значення рекомендацій, визначення пріоритетів їх реалізації.

6. Додаткові аспекти методики.

Безперервний контроль витрат : регулярне відстеження витрат і контроль за реалізацією рекомендацій, наданих у звіті.

Аналіз впливу реалізованих рекомендацій : оцінка результатів виконання запропонованих заходів на зниження витрат і підвищення ефективності.

Отже, ретельне дотримання методики аудиту дозволяє підприємству виявити можливості для оптимізації витрат, погіршити діяльність фінансових ризиків та підвищити ефективність господарської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Аудит: методика і організація: навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319 с.

2. Гамова О. В. Проведення аудиту витрат на виробництво: теоретичні аспекти / О. В. Гамова, В. А. Головань // Економічний вісник Донбасу. - 2014. - № 1. –126 с.
3. Грінченко, А.В. Розмежування понять витрати, затрати, видатки та втрати / А.В. Грінченко // Економічний форум. – 2017. – 186 с.
4. Іванова Н. А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / Н. А. Іванова, О. В. Ролінський. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 216 с.
5. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. І. А. Бержанір. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. – 326 с.

Коржев І.В.,

викладач «Спеціаліст вищої категорії»,
викладач-методист

Івано-Франківський фаховий коледж технології та бізнесу

Дворська А.Д.,

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРОЛЬ: ПРЕДМЕТ І МЕТОД

Економічний контроль є важливою функцією управління, спрямованою на перевірку та оцінку законності, доцільності й ефективності господарських процесів та фінансових операцій. Він забезпечує дотримання встановлених норм, збереження активів, достовірність обліку та звітності, а також своєчасне виявлення і усунення порушень.

Мета економічного контролю полягає у запобіганні протиправним та неефективним операціям, що можуть призвести до викривлення інформації й негативно вплинути на прийняття управлінських рішень.

Предметом економічного контролю є господарські процеси та фінансові операції підприємств, які аналізуються з позицій законності, ефективності та раціонального використання ресурсів.

Контроль охоплює як матеріальну, так і нематеріальну сфери діяльності організацій, зокрема фінансові відносини та використання майна.

Об'єктами контролю виступають підрозділи підприємств або центри фінансової відповідальності, за діяльність яких відповідають керівники.

Методи економічного контролю включають загальнонаукові та спеціальні підходи.

Загальнонаукові методи охоплюють аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, аналогію, абстрагування, конкретизацію, вимірювання, експеримент, узагальнення, порівняння, моделювання та спостереження, що дозволяють глибше зрозуміти сутність господарських явищ і процесів.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>